

บันทึก

เรื่อง การกำหนดเงื่อนไขในใบอนุญาตให้ตั้งโรงงาน

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือที่ สร.๐๔๐๓/๗๘๘๓ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๐๙ ความว่า กระทรวงอุตสาหกรรมได้ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นในปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดเงื่อนไขในใบอนุญาตให้ตั้งโรงงาน ตามความในมาตรา ๘ ววรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๔๘๒ ดังความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือกระทรวงอุตสาหกรรม ที่ อก.๐๒๐๓/๕๐๗๓ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๐๙ ซึ่งมีข้อเท็จจริงว่า เนื่องด้วยคณะรัฐมนตรีลงมติเมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๐๔ เห็นชอบด้วยกับข้อเสนอของกระทรวงมหาดไทย ในการกำหนดเขตอุตสาหกรรม รวม ๕ ย่าน ๖ จังหวัด ๒๕ เขต และอนุมัติให้ดำเนินการต่อไปได้ ซึ่งขณะนี้กระทรวงมหาดไทยก็ยังไม่เห็นสมควรแก้ไขเขตดังกล่าวแต่อย่างใด จนกว่าจะได้มีการปรับปรุงแผนผังนครหลวงกรุงเทพตามที่ผู้เชี่ยวชาญได้ทำไว้ และโดยที่ขณะนี้ยังไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดเขตอุตสาหกรรมดังกล่าวออกใช้บังคับ เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี กระทรวงอุตสาหกรรมจึงได้กำหนดเงื่อนไขไว้ในใบอนุญาตให้ตั้งโรงงาน สำหรับโรงงานที่ตั้งนอกเขตอุตสาหกรรมทุกรายว่า “เนื่องด้วยสถานที่ตั้งโรงงานแห่งนี้ยังมีได้อยู่ในเขตอุตสาหกรรมที่ทางการกำหนดไว้ จึงยังคงอยู่ในข่ายที่ต้องย้ายไปตั้งใหม่ในเขตอุตสาหกรรมเมื่อได้รับคำสั่งจากกระทรวงอุตสาหกรรม” เงื่อนไขดังกล่าวนี้เคยได้รับการทักท้วงจากโรงงานที่ได้รับบัตรส่งเสริมจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรมอยู่เสมอ โดยขอให้ตัดเงื่อนไขดังกล่าวออก เพราะเหตุที่ได้รับอนุญาตในเรื่องสถานที่ตั้งโรงงานจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรมแล้ว และเพื่อเป็นการสนองนโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมการลงทุน การกำหนดเงื่อนไขดังกล่าวไว้ทำให้ผู้ได้รับการส่งเสริมจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรม เกิดความไม่มั่นใจเพราะอาจต้องรื้อย้ายโรงงานที่ได้ก่อสร้าง โดยใช้เงินเป็นจำนวนมากไปตั้งในเขตอุตสาหกรรมเมื่อมีกฎหมายออกมา หรือเมื่อมีคำสั่งกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องนี้เมื่อได้หารือกับคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรมแล้ว กระทรวงอุตสาหกรรมก็ได้ผ่อนผันยกเลิกเงื่อนไขดังกล่าวให้แก่โรงงานที่ได้รับบัตรส่งเสริมตลอดมา จึงเป็นเหตุให้บางโรงงานที่ไม่ได้รับบัตรส่งเสริมและมีสถานที่ตั้งโรงงานนอกเขตอุตสาหกรรมขอให้ยกเว้นเงื่อนไขข้อนี้เช่นเดียวกัน กระทรวงอุตสาหกรรมจึงได้หารือไปยังคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรมว่า ในโอกาสต่อไปหากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรมจะให้โรงงานต่าง ๆ ที่ได้รับการส่งเสริมได้เข้าไปตั้งในเขตอุตสาหกรรมที่กำหนดไว้ ก็ย่อมจะช่วยให้การปฏิบัติงานตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวดำเนินไปได้โดยไม่มีการอ้างขอยกเว้นเงื่อนไขข้อนี้ต่อไปอีก คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรมได้ตอบรับที่จะปฏิบัติตามข้อหารือของกระทรวงอุตสาหกรรม โดยจะให้ผู้รับการส่งเสริมขอรับความเห็นชอบเกี่ยวกับสถานที่ตั้งโรงงานในที่ดินแปลงที่จะขอถือ

กรรมสิทธิ์นั้นจากกระทรวงอุตสาหกรรมก่อน และจะแจ้งให้ผู้ที่ได้รับการส่งเสริมรายใหม่ทราบด้วย

โดยที่ตามมาตรา ๘ วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๔๘๒ บัญญัติว่า “รัฐมนตรีอาจกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ลงในใบอนุญาตตามที่เห็นว่าจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ความปลอดภัยหรืออนามัยของบุคคล”^๑ การที่กระทรวงอุตสาหกรรมได้ระบุเงื่อนไขดังกล่าวขึ้นไว้ในใบอนุญาตให้ตั้งโรงงานที่ไม่ได้รับบัตรส่งเสริม และสถานที่ตั้งอยู่นอกเขตอุตสาหกรรม จึงยังสงสัยอยู่ว่า พอดีความว่าเงื่อนไขเพื่อประโยชน์แก่ความปลอดภัยหรืออนามัยของบุคคลได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๗) ได้ตรวจพิจารณาปัญหานี้โดยฟังคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรมแล้วเห็นว่า ตามมาตรา ๘ วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๔๘๒ นั้น เป็นบทบัญญัติที่ให้อำนาจรัฐมนตรีกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ลงในใบอนุญาตตามที่เห็นว่าจำเป็น ทั้งนี้เพื่อประโยชน์แก่ความปลอดภัยหรืออนามัยของบุคคลเท่านั้น การที่กระทรวงอุตสาหกรรมได้ระบุเงื่อนไขไว้ในใบอนุญาตว่า เนื่องด้วยสถานที่ตั้งโรงงานแห่งนี้ยังมีได้อยู่ในเขตอุตสาหกรรมที่ทางการกำหนดไว้จึงยังคงอยู่ในข่ายที่จะต้องย้ายไปตั้งใหม่ในเขตอุตสาหกรรม เมื่อได้รับคำสั่งจากกระทรวงอุตสาหกรรม นั้น ไม่เป็นเงื่อนไขเพื่อประโยชน์แก่ความปลอดภัยหรืออนามัยของบุคคลแต่ประการใด เป็นเพียงการกำหนดเขตบริเวณที่จะให้ตั้งโรงงานอุตสาหกรรมขึ้นไว้เป็นสัดส่วนแน่นอน จึงไม่อาจตีความได้ว่าเป็นเงื่อนไขที่กำหนดขึ้นเพื่อประโยชน์แก่ความปลอดภัยหรืออนามัยของบุคคล

(ลงชื่อ) หยุต แสงอุทัย

(นายหยุต แสงอุทัย)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ธันวาคม ๒๕๐๙

^๑ มาตรา ๘ ให้รัฐมนตรีสั่งอนุญาตหรือไม่อนุญาตในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันยื่นคำขอ เว้นแต่มีเหตุจำเป็นก็ให้เลื่อนไปได้ตามสมควร แต่ต้องแจ้งการเลื่อนให้ผู้ขอทราบภายในกำหนดนั้น

รัฐมนตรีอาจกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ลงในใบอนุญาตตามที่เห็นว่าจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ความปลอดภัยหรืออนามัยของบุคคล